

Ledelsesberetning

I 2023 fik Arktisk Institut for første gang i 17 år ny direktør. Den 1. juni 2023 afløstes ph.d. Bent Nielsen af antropolog og ph.d. Anne Mette Randrup Jørgensen. Det har været muligt at sikre en god overdragelse og kontinuitet i de fleste igangværende projekter og processer. Dog er ændringer i 2024 varslet, idet kortarkiv-projektet er udløbet, ligesom et langt sygeforløb har ført til, at der er indgået en fratrædelsesaftale med arkivchefen med virkning fra den 31.7. Arktisk Institut valgte fra juni 2023 at stille alle fotofiler gratis til rådighed for ikke-kommercielle brugere, hvilket affødte positiv opmærksomhed i grønlandske og sociale medier, og det har kunnet spejles i en stor stigning af fotobestillinger fra forskere, journalister, privatpersoner mv.

Bestyrelse

Ved udgangen af 2023 havde Arktisk Instituts bestyrelse følgende sammensætning:

Formand: professor ph.d. Minik Rosing,

Næstformand: direktør Karin Elsbudóttir,

Seniorforsker ph.d. Naja Mikkelsen (repr. for Kraemers Grønlandsfond),

Professor dr.phil. Bjarne Grønnow,

Forhenværende direktør Johnny Fredericia (repr. for Det Grønlandske Selsk.),

Institutleder, ph.d. Inge Høst Seiding,

Forfatter og politisk rådgiver dr.phil. Bo Lidegaard,

Advokat cand.jur. og LL.M. Henrik Dahl,

Repræsentationschef, ph.d. Jens Heinrich.

Personale

Direktør: Fra den 1. juni 2023 ph.d. Anne Mette Randrup Jørgensen. Indtil da ph.d. Bent Nielsen.

Arkiverne: Ph.d. Jørgen Trondhjem og arkivmedarbejder cand.mag. Elisabeth S. Kofoed.

Fotodigitalisering: Cand.mag. Stig S. Rasmussen og studentermedhjælpere stud.mag. Sebastian L. Reiding, Asta J. Pedersen og Tobias Wessing.

Grønlandsregistranten: Projektleder cand.mag. Lone Riis. Konsulentarbejde v. cand.mag. Lisbeth Valgreen.

5. Thule Ekspedition 100-års jubilæum: Udstillingsproduktion v. cand.mag Lisbeth Valgreen.

Frivillige medarbejdere: Cand.psych. Jan Løve og korrespondent Gudrun Tølbøll.

Bibliotek: Med tilskud fra Forskningsstyrelsen er bibliotekar Cecilie T. Møldrup ansat som bibliotekar ved Polarbiblioteket. Bibliotekarens formelle ansættelse er på Københavns Universitet, mens hun varetager bogsamlinger fra såvel Arktisk Institut som Afdeling for Grønlandske og Arktiske Studier.

Særlige funktioner

Arktisk Institut fungerede fortsat i 2023 som sekretariat for to grønlandsorienterede fonde: *"Ejnar Mikkelsens Østgrønlandsfond"* og *"Kaptajn Alf Trolle og Hustru Bergliot Trolle (født Holm)'s Legat til Minde om Danmark-Ekspeditionen 1906-08"*.

Projekter og særlige aktiviteter

I løbet af 2023 var Arktisk Institut involveret i en række forskelligartede projekter:

Grønlandsregistranten. Projektet, der med støtte fra en række private fonde startede i 2020, afsluttedes, og blev i maj til august 2023 afrundet med en markedsføringsindsats, dels online og dels direkte henvendt til gymnasieskolernes lærere.

Digitalisering af arkivsamlinger. Arkivalier tilgår løbende Arktisk Institut, og disse ordnes og gøres tilgængelige for publikum. Siden 2001 har en række private danske og grønlandske fonde støttet digitaliseringen af instituttets store fotosamling, sådan at fotografierne scannes, registreres og præsenteres via hjemmesiden. I 2023 har digitaliseringen omfattet ni fotosamlinger fra Østgrønland samt et omfattende fotoarkiv efter entreprenør-virksomheden Greenland Contractors, der i halvdelen af sidste århundrede konstruerede de militære baser og store dele af Grønlands trafikale infrastruktur.

5. Thule Ekspedition. Arktisk Institut og Nordatlantens Brygge åbnede den 16. juni 2023 en fælles udstilling om ekspeditionen, blandt andet med film, der skal anvendes som undervisningsfilm til folkeskolen, optaget i Grønland, Canada og Alaska med medvirken af en ekspert fra hhv. Arktisk Institut, Knud Rasmussens Hus og Nationalmuseet. Ph.d. Bent Nielsen lancerede bogen 'Til det yderste', der beretter om ekspeditionen og indfødte folk i Rusland. De tre institutioner koordinerer en lang række aktiviteter i ekspeditionens jubilæumsår, 2021-24, se 5thule100.dk.

Arktisk Festival foregår hvert år i et samarbejde mellem Nordatlantens Brygge, Islands ambassade, den færøske og grønlandske repræsentation, det grønlandske selskab og det arktiske hus. Festivalen blev i år afviklet den 4.- 5. november 2023 med fulde huse og et rekordhøjt antal - 3700 - besøgende.

Præsentationer af Arktisk Institut i 2023:

Reception ved direktørskiftet samt ved åbningen af udstilling om 5. Thule Ekspedition med bogreception for Bent Niensens 'Til det yderste'. Medvirken i artikel i AG Grønlandsposten samt i KNR radioudsendelse med nyheden om at instituttets fotos er blevet gratis tilgængelige.

Besøg af den islandske delegation fra Nordisk Råd, af ledelsen af Nordgrønlands Gymnasiale Uddannelse og af medarbejdere ved Grønlands Repræsentation. Forskerbesøg fra Grønland, Japan, Holland, USA, UK, Canada, Tyskland, Norge, Finland og Danmark. Omvisninger for Kunststudvalget ARON, Eventyrernes Klub og Rejseklubben. Introduktion til den dansk-grønlandske historie og til Arktisk Institut for et hold sommerkursus-studerende fra det juridiske fakultet og for de nye studerende på Grønlandske og Arktiske Studier. Undervisning om Grønland og ekspeditioner i Arktis for 5. klasse fra Utterslev Skole samt for Roverspejderne. Præsentation om instituttet ved internationalt forskerseminar på TORS, KU.

Arktisk Institut bidrager væsentligt til **synergieffekten i Det Arktiske Hus**, hvor (næsten) alle lejere har relationer til det nordatlantiske område. Blandt andet etablerer instituttet hvert år 2-3 nye udstillinger i stueetagen.

Bevillinger

Fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen modtog Arktisk Institut i 2023 1.955.000 kr. til instituttets drift.

Til fotodigitalisering opnåedes følgende bevillinger fra private fonde:

Aage V. Jensens Fonde

416.000 kr.

Knud Højgaards Fond (Greenland Contractors)

100.000 kr.

Arktisk Institut modtager desuden i 2023-2025 en andel af en forskningsbevilling ved Kirsten Thisted, Københavns Universitet, til frikøb til forskning og administration ved Anne Mette Randrup Jørgensen. Beløbet, der blev overført i 2023 udgjorde:

Augustinus Fonden

409.301 kr.

Arkiver

Statistikken herunder viser antallet af brugere af Arktisk Instituts arkiver (alle typer arkivalier og ved personligt fremmøde såvel som over e-mail, telefon eller post) i 2019-23:

Henvendelser til Dokumentarkivet	2019	2020	2021	2022	2023
Antal i alt	165	202	129	133	140
Forskere/studerende/museer	60 %	60 %	53 %	54 %	65 %
Mediefolk	6 %	12 %	28 %	18 %	8 %
Private og andre	34 %	28 %	19 %	28 %	27 %
Personligt fremmøde	34 %	33 %	34 %	51 %	51 %
E-mail	38 %	54 %	60 %	62 %	46 %
Telefon / brev	12 %	12 %	7 %	4 %	3 %
Fra Danmark	68 %	72 %	78 %	66 %	64 %
Fra Grønland	11 %	13 %	4 %	9 %	6 %
Fra udlandet	21 %	15 %	18 %	25 %	30 %

Fotosamlingen: Digitalisering af fotos foregår kontinuerligt på instituttet, finansieret af private fonde. I løbet af 2023 blev 20.217 ”nye” fotografier registreret og skannet. Af disse blev ca. 11.800 fotos uploadet og registreret i databasen, sådan at de nu kan ses via Arktisk Instituts hjemmeside. Efter at det fra juni 2023 blev gratis for ikke-kommercielle kunder at bestille fotofiler, blev indtjeningen for 2023 naturligvis beskedent. Samtidig steg antallet af såvel søgninger som brugere og bestilte filer markant. Arktis Instituts fotografier anvendes i ind- og udland, i publikationer og aviser, til privat brug, i museer, udstillinger mv. Cirka 12 % af de bestilte fotografier gik hermed til grønlandske og ca. 84 % til danske brugere i 2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal betalende kunder	39	30	50	38	18
Indtægt / DKK	70.170	126.188	173.152	132.348	27.835
Søgninger i databasen	23.818	24.697	26.242	26.413	37.982

Foruden egentlige kunder indikerer ’Søgninger i databasen’ de mange brugere, som ”blot” klikker sig ind i databasen for at kigge på det store udvalg af historiske fotografier fra Arktis.

Arktisk Institut og de sociale medier

Statistikken for Arktisk Instituts aktivitet på de sociale medier viser følgende:

	2019	2020	2021	2022	2023	
Facebook	356.271	200.534	147.609	102.393	101.046	Brugerbesøg
Instagram	6.142	6.432	4.957	4.288	3.966	Likes
Twitter	128.400	153.800	95.400	54.800	32.600	Impressions

Podcast	40.705	42.767	32.928	15.839	13.780	Afspilninger
---------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------------

Accessioner i 2023

2023-001	Steen Hartov	Dias fra Børge Ellekjær Pedersen.
2023-011 / A 655	Karsten Secher	Adskillige fotoalbummer og 'løse' fotos samt rapporter, breve, dagbøger, kort, tegninger mm. efter Marius Ib Nyeboe
A 237	Janni Andreassen	Brevveksling vedr. J.P.Kochs dagbøger fra Danmark Ekspeditionen mm.
2023-016	Den Gamle By	Æske med glasplade fotos.
2023-012 / A 407	Palle Vibe	Dagbøger, film, foto, lydbånd og diverse genstande fra Christian Vibe.
F044 / G0181/ L008		
2023-014	Bjarni Å. Filholm	Fotografier fra Amitsoq grafitminen, postkort og optagelser af interviews med Albin Åkesson.
L063-01		
2015-028 / A 615	Poul Adam Sihm	Fotos, breve, mv. Relateret til Slædepatruljen Sirius.
A 655 / K0234	Martin Jes Iversen	Dokumenter og kort relateret til Marius Ib Nyboe.
2023-018 / A656	Lisbet Lyager	Fotografier og rapporter vedrørende byggevirksomhed og ingeniørerne Poul K.Lyager, Hugo Lund Andersen og Flemming Teisen.
A 657	René B. Christensen	Dokument og småtryk vedr. byggeri og sundhedsvæsen i Grønland.
2023-021	Erik Stig Hansen	Dias af Axel Hansen fra Slædepatruljen Sirius 1957-59.
2023-023 / A 658	Styrelsen for	Kort og fotos fra 1930-1940erne
K0236	Dataforsyning og Infrastruktur	
K0236	Jonna Votborg	Bykort over Qaqortoq og Sisimiut 1972-3.
F065-001	Birgit Kleist Pedersen	DVD: 'Grønland 1956, Åge Bugges rejse'.
A 276 / A 500	Claus Birkbøll	Hyttebog Loch Fyne, kope af ekspeditionsdagbog
K0026		Peary Land 1949-50, kort fra Siriuspatruljen.
G0368	Dorrit Vallentin	Gipsfigur af Eigil Knuth.

Opgaver og perspektiver for 2024 og følgende år

Arktisk Instituts vigtigste opgave i de kommende år er at fastholde et højt kvalitetsniveau i arkivfunktionen, så det dokumentariske materiale vedrørende aktiviteter og forhold i Grønland – og Arktis i øvrigt – bliver forsvarligt opbevaret og i størst muligt omfang stillet til publikums rådighed. En ny arkivchef vil blive ansat og kommer til at spille en central rolle i arbejdet med at indsamle og registrere arkivalier, ordne genstande og kunst, med videre. I fotoarkivet vil

indkommende fotosamlinger i 2023 og årene fremover fortsat blive skannet, registreret og tilgængeliggjort, afhængigt af finansiering fra private fonde.

Arktisk Instituts formidling vil igen i 2024 ske gennem modtagelse af besøg samt foredrag både på instituttet, online og på eksterne fysiske lokaliteter. Instituttet vil deltage i Arktisk Festival i november.

Arktisk Instituts forskningsaktiviteter består i 2024 både i understøttelsen af besøgende forskere, ved direktørens deltagelse i et forskningsprojekt på Københavns Universitet, og i udstillingssamarbejder, der formidler forskning.

København, 29. februar 2024

Anne Mette Randrup Jørgensen, direktør